

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ
В ПЕДАГОГИЧЕСКАТА РАБОТА С ГЛУХОНЕМИТЕ ДЕЦА
(Особености на детството и психологическо развитие на детето)

Дипломант:
Петя Тодорова
Задочно обучение
Ф. № 2740

Научен ръководител:
(проф. д.п.н. Александра Куманова)

1. Актуалност на изследването

Разкриването на взаимодействието в педагогическата работа с глухонемите деца е една от сферите на *медицинското* и *педагогическото* аспектиране на вниманието към тази, определяна единодушно като особено *тежка за социално интегриране* група от младото население в детска възраст, която се нуждае от намиране на ефективни инструменти не само за лечение, но и за социологизация.

В центъра на представяната разработка се поставя психологическо развитие на детето от позиция на интегриране на глухонемите деца деца в социума – една гледна точка, която емблематизира съвременния свят като жизнен до такава степен, до която той може да се погрижи за хората в неравностойно положение.

Работа с глухонемите
деца

2. Обект на проучването

Обект на тази дипломна научна разработка е взаимодействието в педагогическата работа с глухонемите деца.

3. Предмет на изследването

Аспектирането на темата е ориентирано към особеностите на детството и психологическо развитие на детето, което е и предмет на това проучване.

4. Цел на разработката

Дипломантът има амбицията чрез изучаването на различните форми на взаимодействието в педагогическата работа с глухонемите деца да покаже обвързаността на този комплексен – и медицински, и педагогически – проблем с особеностите на детството и психологическо развитие на детето като по този начин разкрие в система и в единство инструментите за оптимизиране и ефективно прилагане на самите форми на взаимодействие.

За тази цел той вижда проучването като пълнотекстова база от данни, изградена като семантичен когнитологичен комплекс по темата на изследването, кристализираща на база на библиографирането в единство на литературата, характеризираща се с осветяване на частни въпроси по проблематиката. Подобен ресурс със своя теоретико-праксиологичен модел би могъл да има подхранваща роля за е-библиотека *PEDAGOGIA* на Студентското научно общество при УниБИТ.

Психическо развитие на детето

- » Развитие на говора;
- » Развитие на мисленето;
- » Развитие на паметта;
- » Развитие на волята

5. Задачи на изследването

За достигането до изведената цел в настоящата дипломна работа са моделирани следните *задачи във вид на стъпки на това проучване*:

5. 1. Да се разкрият онтологичните особености на детството;
5. 2. Да се опише същността на психическото развитие на детето;
5. 3. Да се изведе информационна картина на педагогическото взаимодействие по линията *възрастни – дете*.

6. Методи на изследване

Проучването е базирано от **комплексна методика**:

6. 1. Библиографиране и историографиране *de visu* на достъпните в режим on line публикации по темата на дипломното изследване за период от 50 години (1971-2021 г.).

6. 2. Изучаване *de visu* на библиографираните и историографираните източници по темата.

6. 3. Семантично и справочно-информационно културолого-феноменологично разкриване на когнитологичен теоретико-праксиологичен модел на взаимодействието в педагогическата работа с глухонемите деца като сфера на медицинското и педагогическото интегриране на вниманието към тази особено *тежка* за *социално интегриране* група от младото население.

7. Структура на изследването

Тази разработка се състои от:

- ОБЩИ БЕЛЕЖКИ;
- ИЗЛОЖЕНИЕ;
- ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Всестранно и цялостно изучаване на детето

▶ Педагогическо взаимодействие: • взаимодействие „дете – семейство“; • взаимодействие „дете – деца“; • взаимодействие „дете – възрастни“; • взаимодействия „дете – околна среда“	▶ Педагогически и психологически аспекти на възпитанието на децата: • динамичност; • пластичност; • отзивчивост; • реактивност; • подражателност; • емоции

Педагогика

Психология

Позициониранияте три стъпки (задачи) на *това* проучване се явяват ТРИ ГЛАВИ НА ИЗЛОЖЕНИЕТО:

- I. Глава. ОСОБЕНОСТИ НА ДЕТСТВОТО;
- II. Глава. СЪЩНОСТ НА ПСИХИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО;
- III. Глава. ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ.

- I. Глава. ОСОБЕНОСТИ НА ДЕТСТВОТО

(изучава се играта като самостоятелна дейност и нейното значение; разкриват се организацията и ръководството на игровата дейност с повишено внимание към навиците и привичките на детето като се достига до класификация на самите навици; посочват се трудностите и предизвикателствата при възпитанието на здрави деца; описват се игровата и учебно-игровата дейност при нормалните и глухонемите деца; акцентира се върху психология на болното дете от гледна точка на промените в психиката и поведението; фокусират се психологическа характеристика на глухонемите деца и категориите и формите на глухонемостта и немотата при децата; проследява се приемствеността във възпитанието на децата между семейството, детските ясли, детската градина и училището);

- II. Глава. СЪЩНОСТ НА ПСИХИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО

(характеризират се в единство развитието на говора, мисленето, паметта и волята като психофизиологично ядро на детето;

разкрива се психологическата характеристика на навиците на детето като инструмент за мотивирано педагогическо въздействие върху личността на детето с цел то да бъде ефективно подпомогнато;

дава се представа за творчеството през детството като широко поле за педагогическо взаимодействие и въздействие върху детето;

извежда се възглед за играта в живота на детето като когнитологичен и познавателен фактор на социологизацията на детето;

очертават се педагогическите и психологическите аспекти на възпитанието на децата от предучилищна възраст като естествен ресурс за взаимодействие;

описват се особеностите и характеристиките на всестранно и цялостно изучаване на детето като база за медицинско и педагогическо взаимодействие с детето);

- III. Глава. ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

(систематизират се в единство видовете взаимодействия: „дете – семейство”, „дете – деца”, „дете – възрастен”, „дете – околна среда”;
дава се феноменологично разкриване на т.нар. проблемни деца, третирани през призмата на аномални особености;
посочват се наследствени болести в семейството – глухота, нямост;
изучават се генетичните фактори за глухонемите деца;
описва се скринингът на глухотата при новородените бебета;
разкриват се особеностите на новороденото във връзка с това какво се случва, ако бебето не ни чува;
акцентира се върху особеностите на лечение на глухота в ранна възраст;
характеризира се особеността на света за глухите деца;
очертава се характерът на работа с глухонемите деца в детската градина, училището, гимназията и при дипломиране след завършване на средно образование, абитуриентския бал и кандидатстудентските изпити;
фокусира се изборът на професия и реализация на глухонемите деца).

И трите глави са снабдени с ИЗВОДИ.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕТО е представана синтезираната картина на изследването.

8. Вторично-документален апарат на проучването

БИБЛИОГРАФСКИЯТ СИСТЕМАТИЗИРАН СПИСЪК НА ЦИТИРАНАТА ПОДБРАНА ЛИТЕРАТУРА дава свод на привлечените към анализ документи като ги представя в *систематизиран* вид.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Възпитанието на детето е най-висшата цел на психологическото взаимодействие с децата със слухови нарушения.

Приведеният към настоящото проучване Библиографски систематизиран списък на цитираната подбрана литература по темата на дипломното проучване, посветена на отделни частни аспекти на проучването, като цяло разкрива информационната картина на проблема за взаимодействието в педагогическата работа с глухонемите деца като сфера и на медицинското, и на педагогическото интегриране в единство с разкриването на особеностите на детството и психологическо развитие на детето.

В пълна и цялостна степен информационният ТЕОРЕТИКО-ПРАКСИОЛОГИЧЕН ИНТЕГРАЛЕН модел на темата е достигнат в настоящото заключение.

И изложението, и заключението, и Библиографският списък на тази дипломна разработка са информационни ресурси на *e*-библиотека *PEDAGOGIA* на Студентското научно общество при УниБИТ.